L I G J
Nr.9592, datë 27.7.2006

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 9048, DATË 7.4.2003 "PËR TRASHËGIMINË KULTURORE"

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Në ligjin nr. 9048, datë 7.4.2003 "Për trashëgiminë kulturore", bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas pikës 2 të nenit 5 shtohen pikat 3 e 4 me këtë përmbajtje:

"3. Pranë Ministrisë së Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve ngrihet Komiteti Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore Shpirtërore, i cili kryesohet nga ministri dhe përbëhet nga:

Drejtori i Drejtorisë së Trashëgimisë Kulturore në Ministrinë e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve;

Drejtori i Qendrës Kombëtare të Inventarizimit të Pasurive Kulturore;

Drejtori i Qendrës Kombëtare të Veprimtarive Folklorike Kulturore;

Drejtori i Institutit të Kulturës Popullore;

Sekretari i Komitetit Kombëtar të UNESKO-s pranë Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe

Përgjegjësi i Sektorit të Trashëgimisë Shpirtërore në Drejtorinë e Trashëgimisë Kulturore në Ministrinë e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve.

Komiteti mbikëqyr veprimtarinë e institucioneve të trashëgimisë kulturore jomateriale shpirtërore, si dhe harton e miraton strategjitë dhe programet e zhvillimit në këtë fushë.

Organizimi dhe mënyra e funksionimit të këtij Komiteti përcaktohen me urdhër të ministrit.

4. Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, me propozimin e KKTKSH-së, shpall një krijim me vlerë unikale kombëtare "Kryevepër të trashëgimisë shpirtërore, për vlera të trashëgimisë kulturore jomateriale".".

Neni 2

Në fund të pikës 1 të nenit 9 shtohen fjalët "por, në çdo rast, të shoqëruar me pasaportën përkatëse të objektit.".

Neni 3

Neni 13 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 13

Personat fizikë dhe juridikë, që kanë në pronësi objekte me vlera të trashëgimisë kulturore, të luajtshme e të paluajtshme, të regjistruara, janë të detyruar të krijojnë kushtet e nevojshme për mirëmbajtjen e këtyre objekteve.

Për restaurimin e këtyre objekteve ata janë të detyruar t'u drejtohen Institutit të Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës, Institutit të Arkeologjisë dhe Institutit të Kulturës Popullore.

Mund të restaurojnë objekte të trashëgimisë kulturore, me miratimin e këtyre institucioneve, edhe subjektet e licencuara për këtë qëllim, sipas përcaktimeve të këtij ligji.".

Neni 4

Në nenet 15, 34 e 37/2, pas emërtimit "Instituti i Monumenteve të Kulturës" shtohen fjalët

“nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës”.

Neni 5

Neni 17 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 17

1. Projektet e restaurimit dhe restaurimi i monumenteve të kulturës bëhen nga institucione shtetërore të specializuara dhe nga subjektet e licencuara për këtë qëllim, sipas pikave 3, 4 e 5 të këtij neni, si dhe nga institucionet e huaja të parashikuara në nenin 42 pika 3 të këtij ligji.

2. Me urdhër të Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve krijohet Këshilli Kombëtar i Restaurimeve, më poshtë KKR, i cili ka në përbërje përfaqësues të institucioneve të specializuara dhe personalitete të fushës. Organizimi dhe funksionimi i këtij Këshilli përcaktohen në rregulloren e miratuar nga ministri.

3. Këshilli Kombëtar i Restaurimeve miraton kriteret për licencimin e subjekteve e të personave fizikë a juridikë. KKR-ja, pas plotësimit të kritereve të miratuara për këtë qëllim, i propozon Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve licencimin e personave fizikë ose juridikë në fushën e projektimit apo të restaurimit të objekteve të trashëgimisë kulturore.

4. Licenca për projektim dhe restaurim në fushën e trashëgimisë kulturore miratohet nga Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve.

5. Punimet e restaurimit, të cilat kryhen nga subjektet e licencuara për këtë qëllim, mbikëqyren dhe kolaudohen nga institucionet shtetërore, të specializuara dhe të ngarkuara me ligj për mbrojtjen, ruajtjen dhe studimin e objekteve të trashëgimisë kulturore.

6. Çdo projekt për restaurim i paraqitet për miratim Këshillit Kombëtar të Restaurimeve, i cili përcakton kriteret dhe kategorinë e projekteve, që miratohen nga Instituti i Monumenteve të Kulturës.

7. Zbatimi i punimeve të restaurimit të monumenteve të kulturës, mbikëqyrja dhe kolaudimi i tyre nuk i nënshtrohen ligjit nr. 8402, datë 10.9.1998 “Për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit”, të ndryshuar.

Rregullat dhe kriteret e punimeve të restaurimit në objektet e trashëgimisë kulturore përcaktohen në Kartën Shqiptare të Restaurimeve, e cila miratohet nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve.”.

Neni 6

Në nenin 18 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

1. Fjalia e fundit ndryshohet si më poshtë:

“Të ardhurat dytësore, të siguruara nga përdorimi i monumenteve të kulturës, ndahen si më poshtë:

a) 90 për qind institucionit, që ka në administrim monumentin, për restaurimin, mirëmbajtjen dhe rijetëzimin e tij;

b) 10 për qind Buxhetit të Shtetit.”.

2. Pas fjalisë së fundit shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Përzgjedhja e subjekteve, të pajisura me leje, për restaurimin e monumenteve të kulturës, me fondet e vëna në dispozicion nga Buxheti i Shtetit, bëhet nëpërmjet konkurrimit publik. Procedurat e konkurrimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.”.

Neni 7

Pas pikës 2 të nenit 20 shtohet pika 3 me këtë përmbajtje:

“3. Institucionet publike, që në fondin e tyre kanë në administrim objekte të trashëgimisë kulturore të luajtshme, me vlera të zakonshme, lejohen t’ua shesin të tretëve, brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, nëpërmjet procedurës së ankandit. Kushtet, rregullat dhe procedurat e organizimit të ankandit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.”.

Neni 8

Në fund të nenit 22 fjalët “legjislacioni për arkivat” zëvendësohen me fjalët “si dhe me ligjet nr.9386, datë 4.5.2005 “Për muzetë” dhe nr.9154, datë 6.11.2003, “Për arkivat””.

Neni 9

Pika 1 e nenit 25 ndryshohet si më poshtë:

“1. Objekte në vrojtim janë të gjitha objektet në gjendje rrënoje, kështjellat, objektet e kultit, ndërtimet inxhinierike, ndërtimet publike ose të luksit, të ndërtuara përpara vitit 1900, si dhe ato në shfrytëzim, të ndërtuara përpara vitit 1944 dhe, në raste ndërtimesh të spikatura, edhe pas këtij viti. Statusi “Objekte në vrojtim” shpallet nga Instituti i Monumenteve të Kulturës për një afat kohor prej 6 muajsh.

Pas përfundimit të kësaj periudhe, Instituti i Monumenteve të Kulturës, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, i propozon Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve shpalljen ose jo të këtyre objekteve “Monument kulture” të kategorisë I apo II.”.

Neni 10

Fjalia e fundit e pikës 3 të nenit 29 ndryshohet si më poshtë:

“Aty mund të vendosen institucione shtetërore ose private, si muze, biblioteka, atelie monumentesh, fototeka, galeri artesh, ekspozita të ndryshme, qendra kulturore, si dhe mund të ofrohen shërbime hotelerie.”.

Neni 11

Në fund të pikës 1 të nenit 37 shtohen fjalët “si dhe merr përsipër shlyerjen e interesit të kredisë”.

Neni 12

Neni 39 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 39

1. Monumentet e kulturës mund të rijetëzohen për qëllime administrative dhe social-kulturore, me kusht që funksioni i ri të mos dëmtojë vlerën e monumentit. Kushtet dhe kriteret paraprake të rijetëzimit dhe të shfrytëzimit të monumenteve të kulturës miratohen nga Instituti i Monumenteve të Kulturës.

2. Në çdo rast, shfrytëzimi i monumenteve të kulturës bëhet vetëm pasi të jetë vënë në dijeni Instituti i Monumenteve të Kulturës, me anë të drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës, për lidhjen e kontratës së shfrytëzimit ndërmjet palëve.

3. Kontrata e shfrytëzimit lidhet me Institutin e Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës dhe përdoruesit të monumentit. Në rast se përdoruesi shkel kushtet dhe kriteret e kontratës, duke cenuar vlerat e monumentit, atëherë Instituti i Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorisë rajonale të monumenteve të kulturës, zgjidh kontratën në mënyrë të njëanshme.”.

Neni 13

Neni 50 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 50

1. Të drejtën e vënies së gjobës e kanë inspektorët e Institutit të Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës, të Institutit të Arkeologjisë dhe Qendrës Kombëtare të Inventarizimit të Pasurive Kulturore, sipas fushave që mbulojnë.

2. Shqyrtimi i kundërvajtjeve administrative, ankimi dhe ekzekutimi i vendimeve bëhen sipas procedurave dhe afateve të përcaktuara në Kodin e Procedurave Administrative.

3. Kundërvajtësi duhet ta paguajë gjobën brenda 30 ditëve nga marrja dijeni e vendimit për lënien në fuqi të gjobës. Gjobat paguhen pranë zyrave të financës në institucionet e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni.

Në rast mospagimi të gjobës brenda afatit të mësipërm, vendimi për lënien në fuqi të gjobës përbën titull ekzekutiv dhe për ekzekutimin e tij ngarkohet zyra e përmbarimit.

4. Shuma e arkëtuar nga vjelja e gjobave derdhet 40 për qind në favor të Buxhetit të Shtetit dhe 60 për qind në favor të institucionit, që ka në juridiksion objektin.”.

Neni 14

Kudo në ligj fjalët “Ministri i Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” zëvendësohen me fjalët “Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” dhe fjalët “Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” zëvendësohen me fjalët “Ministria e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve”.

Neni 15

Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 5, 6 dhe 7 të këtij ligji.

Ngarkohet Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve të nxjerrë aktin nënligjor në zbatim të neneve 1 dhe 5 të këtij ligji.

Neni 16

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5012, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu